

Nr 43

Utlåtande i anledning av motioner angående pensionsgrundande inkomst och arbetsgivaravgift inom den allmänna försäkringen.

Andra lagutskottet har behandlat följande till lagutskott hänvisade motioner.

1) motionerna I:689 av herr *Olsson, Johan*, och herr *Kristiansson, Axel*, samt II:865 av herr *Elmstedt m. fl.*

I motionerna, vilka är likalydande, har hemställts,

»att riksdagen måtte besluta om sådan ändring av lagen om allmän försäkring att vid beräkning av arbetsgivaravgift skall bortses från arbetstagar, vars lön under året icke uppgått till sexhundra kronor;

att riksdagen måtte besluta om sådan ändring av gällande bestämmelser att arbetsgivaravgift som uppgår till högst 2 000 kronor debiteras på arbetsgivarens skattsedel som slutlig skatt och uppbäres i samma ordning som skatten; samt

att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till erforderlig lagtext».

2) motionen I:406 av herr *Johansson, Knut*, i vilken hemställts »att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t begär sådan ändring av gällande bestämmelser beträffande beräkning av pensionsgrundande inkomst, att arbetstagarers kostnader i anställningen medför reducering av den pensionsgrundande inkomsten endast med belopp, som överstiger viss gräns som riksförsäkringsverket får i uppdrag att fortsättningsvis fastställa».

Gällande bestämmelser

Trehundrakronorsregeln

Enligt lagen om allmän försäkring skall arbetsgivaren erlagga avgift dels till sjukförsäkringen, dels för tilläggs pensioneringen. Avgiften beräknas på ett avgiftsunderlag, som i sin tur fastställs med hänsyn till utgivna löner. Vid avgiftsberäkningen skall enligt 19 kap. 1 § AFL bortses från arbetstagar, vars lön under beräkningsåret ej uppgår till trehundra kronor.

Rätt till tilläggs pension grundas på inkomst av förvärvsarbete. Pensionsgrundande inkomst beräknas på grundval av inkomst av anställning och inkomst av annat förvärvsarbete under året. Jämlikt 11 kap. 2 § AFL avses med inkomst av anställning lön i penningar eller naturaförmåner, varvid till sådan inkomst icke hänföres från en och samme arbetsgivare åtnjuten lön, som under ett år ej uppgått till 300 kr.

Uppbörd av arbetsgivaravgift

Arbetsgivares avgifter enligt lagen om allmän försäkring samt avgift för obligatorisk yrkesskadeförsäkring i riksförsäkringsverket m. m. debiteras och uppbärs gemensamt. Avgiften beräknas av riksförsäkringsverket på grundval av ett av verket för arbetsgivaren fastställt avgiftsunderlag, vilket motsvarar summan av faktiskt utgivna löner m. m. efter vissa avdrag. För debitering och uppbörd tillämpas två metoder. Enligt den ena debiteras avgiften på arbetsgivarens skattsedel som slutlig skatt och uppbärs i samma ordning som skatten. Enligt den andra debiteras avgiften på en särskild räkning, som verket tillställer arbetsgivaren, och avgiften uppbärs direkt av verket. Huvudregeln är att den förra metoden tillämpas när den sammanlagda avgiften uppgår till högst 1 000 kr och den senare i övriga fall. Verket kan dock göra undantag i båda riktningarna.

Arbetsgivaravgift, som uppbärs av riksförsäkringsverket, debiteras såsom slutlig avgift under året näst efter det år då arbetsgivaren haft de löneutgifter m. m. som ingår i avgiftsunderlaget. I avräkning på slutlig avgift skall arbetsgivaren varje år erlægga preliminär avgift. Denna skall enligt huvudregeln utgå med ett belopp motsvarande den slutliga avgift, vilken debiterades under nästföregående år och som alltså avser löner under året före sistnämnda år. Avgiften fördelas på sex betalningsterminer och skall betalas senast den 18 varannan månad med början i februari. Uppgift om de arbetsgivaravgifter som skall påföras i samband med slutlig skatt lämnas årligen av riksförsäkringsverket till de lokala skattemyndigheterna.

Arbetsgivare har att erlægga preliminär skatt varannan månad (månaderna mars, maj, juli, september, november och januari). Enligt 3 § uppbördsförordningen skall preliminär skatt inte omfatta arbetsgivaravgift. En schablonregel i 13 § första stycket uppbördsförordningen att preliminär B-skatt skall utgå med belopp motsvarande senast debiterade slutliga skatt medför dock normalt att arbetsgivaravgiften påverkar B-skattens storlek. I den mån preliminär skatt understiger slutlig skatt erlägges skillnadsbeloppet som kvarstående skatt under uppbördsterminerna i mars och maj året efter taxeringsåret.

Pensionsgrundande inkomst

Rätten till tilläggspension grundas på inkomsten av det förvärvsarbete den försäkrade utför fr. o. m. det år han fyller 16 t. o. m. det år han fyller 65. Pensionens storlek är beroende av de årliga inkomsterna, och för varje år fastställs därför ett belopp som utgör den pensionsgrundande inkomsten.

Den pensionsgrundande inkomsten består av inkomst av anställning eller inkomst av annat förvärvsarbete eller av båda dessa inkomstslag. För inkomst av anställning erlägger arbetsgivaren avgift, medan för inkomst av

annat förvärvsarbete (inkomst av tillfälliga uppdrag, jordbruksfastighet eller rörelse) de försäkrade i princip själva erlägger pensionsavgift. Vid fastställande av pensionsgrundande inkomst gäller följande. Löneinkomst från en arbetsgivare understigande 300 kr. medräknas ej. För att inkomst av tillfälliga uppdrag eller jordbruksfastighet eller rörelse skall medräknas fordras att inkomsten för vardera inkomstslaget överstiger 500 kr. För att inkomst skall vara pensionsgrundande fordras att den med 100 kr. överstiger det vid årets början gällande basbeloppet. Inkomster som överstiger sju och ett halvt basbelopp räknas ej som pensionsgrundande. Underlaget för inkomstberäkningen utgöres av den försäkrades självdeklaration jämte kontrolluppgifter från arbetsgivare. I princip blir taxeringen till statlig inkomstskatt avgörande för beräkningen av pensionsgrundande inkomst.

Från en arbetstagares lön skall vid beräkning av inkomst av anställning i princip göras avdrag för kostnader arbetstagaren haft att bestrida i anställningen. Om arbetstagaren från arbetsgivaren erhållit särskild ersättning avsedd att helt eller delvis täcka nämnda kostnader skall dock kostnaden avdragas från lönen endast i den mån de överstiger kostnadsersättningen. För att undvika att myndigheterna vid fastställande av pensionsgrundande inkomst i ett stort antal fall skall behöva ta ställning till förhållandevis obetydliga avdragsposter har införts en regel innebärande att avdrag för kostnader i anställningen skall göras endast om utgifterna överstiger 500 kr.

Något fullständigt samband mellan den inkomst som blir pensionsgrundande för arbetstagaren och lönebelopp för vilka arbetsgivaren har att erlägga avgift föreligger inte inom tilläggpensioneringen. Vid beräkning av underlaget för arbetsgivaravgift göres sålunda inte utan vidare avdrag för kostnader, som arbetstagaren haft med sin lön bestrida. Enligt 4 § sista stycket förordningen angående uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring kan dock arbetsgivare av riksförsäkringsverket medges att göra avdrag för lönebelopp avsedda som kostnadsersättning till arbetstagare. Sådant medgivande får dock endast lämnas om kostnaderna beräknas uppgå till minst en tiondel av lönen.

Frågornas behandling före år 1967

Trehundrakronorsregeln

Reglerna om att inkomst understigande 300 kronor ej är pensionsgrundande och ej medför avgiftsplikt ingick ursprungligen i lagen om försäkring för allmän tilläggpension, som trädde i kraft den 1 januari 1960. De överfördes med oförändrad innebörd till lagen om allmän försäkring, som trädde i kraft tre år senare. I *prop. 1959:100* med förslag till lag om försäkring för allmän tilläggpension m. m. yttrade föredragande departementschefen:

Från principen om att inkomst, som åtnjutes av arbetstagare i civilrättslig mening, skall vara pensionsgrundande som inkomst av anställning bör av

praktiska skäl undantag göras i fråga om vissa *smärre anställningsinkomster*. Det kan nämligen många gånger vara vanskligt — inte minst för allmänheten — att bedöma huruvida en person, som tillfälligtvis utför ett mera kortvarigt arbete, är att anse som anställd hos den, för vars räkning arbetet utföres. Här må blott erinras om tillfälligt anlitad hushållshjälp samt hantverkare, som utför smärre målnings-, snickeri- eller reparationsarbeten. Hittillsvarande erfarenheter av tillämpningen av det civilrättsliga arbetstagarbegreppet, särskilt från yrkesskadeförsäkringen, visar att det i dylika fall ofta kan erfordras en omfattande utredning i olika hänseenden för att avgöra om den som utför arbetet är att anse som arbetstagar eller ej. Genom att betrakta en försäkrads lön från en arbetsgivare såsom inkomst av anställning endast om lönen under ett kalenderår uppgått till ett visst minimibelopp, kan man i många fall undvika de nämnda svårigheterna. Man vinner genom en sådan gränsdragning också den fördelen att de, som anlitar avlönad arbetskraft i mycket ringa omfattning, inte behöver erlægga avgifter till försäkringen. Eftersom avgifterna i dylika fall blir förhållandevis små, kan kostnaderna för deras debitering och uppbörd ställa sig opropor­tionerligt höga. Mot bakgrunden härav har i sista punkten av första stycket föreskrivits att, om ersättningen till den försäkrade från en och samma arbetsgivare under ett kalenderår inte uppgår till 300 kr., så skall ersättningen inte räknas som inkomst av anställning.

I samband med behandling av propositionen hade *särskilda utskottet* att pröva en motion med yrkande om slopande av trehundrakronorsregeln, då den missgynnade löntagare som för sin försörjning tog arbete hos flera arbetsgivare. Särskilda utskottet avstyrkte i sitt av riksdagen i denna del godkända utlåtande motionen. Utskottet framhöll att ställningstagande till problemet krävde erfarenhet av systemets tillämpning.

Vid 1964 års riksdag väcktes motioner med yrkande att beloppet 300 kr. skulle höjas till förslagsvis 1 000 kr. I sitt av riksdagen godkända *utlåtande nr 20* pekade *andra lagutskottet* på de förändringar som inträffat i prisnivån sedan ikraftträdandet av tilläggs pensioneringen år 1960. Basbeloppet hade sålunda höjts från 4 200 till 4 800 kr. Utskottet avstyrkte emellertid motionsyrkandet och framhöll därvid.

Även om det vid ändringar i prisnivån kan vara berättigat att justera trehundrakronorsregeln, är det med hänsyn till storleken av de ändringar som skett sedan januari 1960 och till den korta tid regeln varit i kraft inte för närvarande påkallat att höja beloppet.

Uppbörd av arbetsgivaravgift

Det nuvarande systemet för erläggande av arbetsgivaravgifter till socialförsäkringarna tillkom efter förslag av socialförsäkringens administrationsnämnd (SOU 1959:12). I *prop. 1959:175* framlades förslag till gällande regler.

Nämndens förslag beträffande arbetsgivaravgifternas handhavande har i stort sett godtagits under remissbehandlingen. I en del fall har dock påyrkats ett större utrymme för avgiftsuppbörd i samband med skatteuppbörden. Den fasta beloppsgränsen vid 1 000 kr. mellan de båda uppbördssystemen,

vilken medför att antalet arbetsgivare med avgiftsbetalning direkt till riksförsäkringsanstalten ökar med stigande avgiftsuttag, har av administrationsnämnden motiverats med att ett större avgiftsbelopp inte lämpligen bör påföras utan att preliminär betalning föregått. Svårigheterna att anordna preliminär betalning av arbetsgivaravgifter, som uppbäres i samband med de allmänna skatterna, har gjort att nämnden stannat för att låta uppbörden av avgifter över 1 000 kr. verkställas av riksförsäkringsanstalten. För att en arbetsgivare inte skall behöva växla mellan olika uppbördssystem under olika år på grund av mera tillfälliga ändringar i den avgiftssumma, som han har att erlægga, öppnar nämndens förslag en möjlighet för riksförsäkringsanstalten att medge en arbetsgivare, som enligt huvudregeln skulle övergå från avgiftsbetalning i samband med skatteuppbörden till betalning direkt till riksförsäkringsanstalten eller vice versa, att bibehållas vid det för honom tidigare gällande uppbördssättet.

Enligt min uppfattning innebär administrationsnämndens förslag en lycklig avvägning mellan de olika synpunkter, som påkallar uppmärksamhet vid bedömandet av den lämpliga organisationen för uppbörden av arbetsgivaravgifterna.

Vid riksdagsbehandlingen väcktes motion med yrkande om höjning av beloppsgränsen 1 000 kr. till 2 000 kr. *Andra lagutskottet* som behandlade frågan anförde i sitt av riksdagen godkända *utlåtande 1959:50*.

Motionären har i denna del föreslagit att den ovan nämnda beloppsgränsen måtte höjas till 2 000 kronor. Därvid har han anført, att den särskilda redovisningen till riksförsäkringsanstalten innebär tidsödande extraarbete för företagen, särskilt kännbart för de mindre företag som inte har någon administrativ personal. Höjdes gränsen till 2 000 kronor, skulle enligt motionären åtskilliga mindre företagare undgå detta extraarbete.

Den slutliga uppbörden hos riksförsäkringsanstalten skall enligt propositionen föregås av preliminär uppbörd under det år avgifterna avser. Sådan preliminär betalning av de arbetsgivaravgifter, som skall uppbäras i samband med skatterna, är däremot av tekniska skäl knappast möjlig. Ett skäl för propositionens ståndpunkt att dra gränsen vid 1 000 kronor är att det inte ansetts lämpligt att påföra större avgiftsbelopp utan att preliminär betalning ägt rum. Ett annat, härmed sammanhängande skäl är att övergång från betalning i samband med skatterna till uppbörd genom riksförsäkringsanstalten blir allt svårare ju högre gränsen dras; arbetsgivaren måste nämligen vid sådan övergång under samma år betala dels en slutlig avgift och dels en preliminär. Utskottet anser dessa skäl bärande och kan således icke tillstyrka motionärens förslag.

Pensionsgrundande inkomst

De ovan refererade reglerna om beräkning av pensionsgrundande inkomst tillkom i samband med införandet av tilläggs pensioneringen. Socialförsäkringens administrationsnämnd utformade förslaget till de gällande reglerna. Nämnden uttalade om bestämmelsen att kostnadsbelopp understigande 500 kr. ej skall påverka den pensionsgrundande inkomsten, att regeln innebar administrativa fördelar och att den var till de försäkrades förmån. Beloppet, 500 kr., hade valts med tanke även på att för vartdera av

de tre inkomstslag, som ingår i inkomst av annat förvärvsarbete, motsvarande belopp utgör minimigräns för att inkomstslaget i fråga skall grunda rätt till tilläggspension.

Vid remissbehandlingen av administrationsnämndens förslag riktades vissa anmärkningar mot den aktuella bestämmelsen. Det hävdades bl. a. att regeln kunde få nyckfulla verkningar i vissa fall.

Föredragande departementschefen som anslöt sig till den av administrationsnämnden föreslagna regeln anförde i *prop. 1959:175*.

Vid bedömandet av denna fråga bör man hålla i minnet att i det stora flertalet självdeklarationer avdragen från redovisad inkomst av tjänst — både sådana avdrag som hänför sig till direkta utgifter i anställningen och andra som ej skall beaktas i pensionssammanhang — understiger 500 kr. Genom den föreslagna bestämmelsen befrias således myndigheterna i det långt övervägande antalet fall från att närmare granska dessa avdragsposter i samband med fastställande av den pensionsgrundande inkomsten. Fördelarna av en sådan regel, som dessutom är till förmån för de försäkrade på vilka den blir tillämplig, synes på mig så betydande, att eventuella tröskelproblem, som kan uppkomma som en följd av en bestämmelse av denna natur, väger lätt i jämförelse därmed. Jag förordar alltså administrationsnämndens förslag härutinnan.

Riksdagen biföll propositionen i denna del.

Riksdagsbehandling år 1967

Trehundrakronorsregeln och frågan om uppbörd av arbetsgivaravgift

Vid fjolårets riksdag väcktes motioner av samma innebörd som de förevarande. Motionerna behandlades av andra lagutskottet, *2LU 1967:62*. Utskottet inhämtade yttranden beträffande uppbörd av arbetsgivaravgift från riksförsäkringsverket och centrala folkbokförings- och uppbördsnämnden. Riksförsäkringsverket uttalade att frågan borde tas upp i samband med utredningsarbetet om socialförsäkringarnas finansiering. Centrala folkbokförings- och uppbördsnämnden hade ur uppbördsteknisk synpunkt inte någon erinran mot motionsyrkandet.

Andra lagutskottet anförde i sitt av riksdagen godkända utlåtande.

Vad först angår yrkandet om höjning av nedre gränsen för erläggande av arbetsgivaravgift vill utskottet framhålla att en sådan höjning kan få konsekvenser för de försäkrades rätt till pension. Vid beräkning av pensionsgrundande inkomst tillämpas nämligen en mot avgiftsskyldigheten korresponderande regel. Denna regel innebär att en arbetstagare, som under ett år från en och samma arbetsgivare uppbär lägre lön än 300 kr., inte får räkna beloppet som pensionsgrundande. Enligt utskottets mening bör sambandet mellan de båda berörda reglerna bibehållas. Mot denna bakgrund kan ett bifall till motionärernas förslag medföra ett pensionsbortfall för sådana försäkrade som har små anställningsinkomster från flera arbetsgivare.

Regler som innefattar fasta beloppsgränser har hittills urholkats genom förändringar i penningvärdet och samhällsutvecklingen. Detta förhållande

blir särskilt påtagligt i lagstiftning av tilläggspensioneringens typ där vissa belopp är värdesäkrade. Utskottet vill med hänsyn härtill inte ställa sig avvisande till tanken att man överväger en justering av olika beloppsgränser inom pensionssystemet. Sådana överväganden bör inte endast avse de regler som behandlas i motionerna utan gälla även andra liknande regler inom pensioneringen. Frågan bör kunna uppmärksammas i samband med att Kungl. Maj:t tar ställning till det nyligen framlagda betänkandet rörande mervärdeskatt och socialförsäkringarnas finansiering. Mot bakgrund av vad sålunda anförts kan utskottet inte biträda motionernas yrkanden om omedelbara lagändringar.

Pensionsgrundande inkomst

Vid fjolårets riksdag väcktes en motion I:636 av herr Werner angående den aktuella 500-kronorsregeln. Motionären ville i första hand att regeln skulle avskaffas och i andra hand att beloppet 500 kr. skulle höjas.

Andra lagutskottet, som behandlade motionen, inhämtade yttrande från riksförsäkringsverket. Verket avstyrkte yrkandet att löntagarnas bruttoinkomster skulle vara pensionsgrundande. Verket menade att ett bifall till yrkandet skulle medföra omotiverade skillnader i fråga om pensionsrätt mellan försäkrade som i realiteten har samma inkomst. Beträffande det i andra hand framställda yrkandet — om höjning av 500-kronorsgränsen — hänvisade verket till sambandet mellan denna gräns och motsvarande gränser vid beräkning av pensionsgrundande inkomst av annat förvärvsarbete. Verket pekade emellertid på de förändringar i penningvärde och realinkomster, som inträffat sedan 500-kronorsgränsen fastställdes, och ansåg, att det otvivelaktigt kunde finnas skäl för en översyn av beloppsgränsen. En ändring av 500-kronorsgränsen för omkostnadsavdrag vid beräkning av pensionsgrundande inkomst borde emellertid enligt verket inte företas isolerat utan endast i samband med en omprövning av övriga för beräkning av pensionsgrundande inkomst gällande beloppsgränser.

Andra lagutskottet anförde i sitt av riksdagen godkända utlåtande över motionen, 2LU 1967:63.

Om pensionsgrundande inkomst skulle fastställas oberoende av omkostnader av olika slag för intäkternas förvärvande skulle detta — som riksförsäkringsverket påpekat i sitt yttrande över motionen — leda till att helt omotiverade skillnader i fråga om pensionsrätt skulle uppkomma mellan försäkrade med i realiteten samma nettoinkomst. Utskottet avstyrker därför det av motionären i första hand framställda yrkandet.

Beträffande andrahandsyrkandet, om uppräknings beloppet 500 kr., vill utskottet framhålla att beloppet ursprungligen valdes bl. a. med tanke på att för vardera av de inkomstslag, som ingår i annat förvärvsarbete, 500 kr. utgör minimigräns för att inkomstslaget i fråga skall grunda rätt till tilläggspension. Detta pekar på att man ej bör företa en ändring av den beloppsgräns som berörs i motionen utan att samtidigt överväga ändring av andra regler av liknande karaktär inom tilläggspensioneringen. En del av de regler som är aktuella i sammanhanget torde bli uppmärksammade i sam-

band med att Kungl. Maj:t tar ställning till det för en kort tid sedan framlagda betänkandet rörande mervärdesskatt och socialförsäkringarnas finansiering. Med hänsyn till det anförda bör riksdagen inte nu ta något initiativ av det slag som yrkas i motionen.

Utskottet

Inom tilläggs pensioneringen finns ett flertal regler med beloppsgränser, som är fasta och ej följer förändringar i penningvärdet. I förevarande motioner behandlas tre regler av detta slag.

Utgångspunkt vid beräkning av arbetsgivaravgift enligt lagen om allmän försäkring är de lönebelopp en arbetsgivare utbetalat under ett år. Vid avgiftsberäkningen skall bortses från lönebelopp som för en arbetstagare understiger 300 kr. I motionerna I:689 och II:865 begärs höjning av beloppet till 600 kr. Som skäl härför åberopas bl. a. de förändringar i penningvärdet som inträffat sedan regeln trädde i kraft år 1960.

I samma motionspar behandlas frågan om gränsen mellan de två olika metoder som tillämpas för uppbörd av arbetsgivaravgift. Om avgiften överstiger 1 000 kr. för ett år skall den enligt huvudregeln erläggas direkt till riksförsäkringsverket genom sex delbetalningar. Avgiftsbelopp som uppgår till högst 1 000 kr. skall i princip debiteras på arbetsgivarens skattsedel för slutlig skatt och uppbäras tillsammans med de allmänna skatterna. Gränsen mellan de båda uppbördssystemen är inte fast utan riksförsäkringsverket kan medge undantag i båda riktningarna. I motionerna begärs att gränsen enligt huvudregeln skall bestämmas till 2 000 kr. Motionärerna hävdar att en sådan ändring skulle medföra administrativa förenklingar, då riksförsäkringsverket skulle befrias från uppbörd för många småföretagare.

I motionen I:406 behandlas en regel som rör beräkning av pensionsgrundande inkomst. Sådan inkomst motsvarar den försäkrades sammanlagda inkomst av anställning och annat förvärvsarbete. Vid beräkning av inkomst av anställning skall från lön i princip avdrag göras för kostnader som arbetstagaren haft att bestrida i anställningen. För att undvika att myndigheterna vid fastställande av pensionsgrundande inkomst i ett stort antal fall skall behöva ta ställning till förhållandevis obetydliga avdragsposter har stadgats, att avdrag skall göras endast om utgiften överstiger 500 kr., men då med hela beloppet. Motionären vill ha en liberalisering av regeln så att kostnader skall verka reducerande på den pensionsgrundande inkomsten endast till den del de överstiger ett visst belopp. Motionären anser vidare att det är motiverat att höja 500-kronorsgränsen. För att möjliggöra en framtida smidig anpassning av gränsen bör det enligt motionären uppdragas åt riksförsäkringsverket att i framtiden bestämma gränsen.

Andra lagutskottet behandlade i sina utlåtanden 1967:62 och 1967:63 motionsyrkanden av i huvudsak samma innebörd som de förevarande. Utskottet framhöll att regler av den typ som behandlas i motionerna urholkas genom samhällsutvecklingen och förändringar i penningvärdet. Utskottet ville därför inte ställa sig avvisande till tanken att man överväger en justering av olika beloppsgränser inom pensionssystemet. Sådana överväganden borde inte endast avse de regler som behandlades i de då aktuella motionerna utan gälla även andra liknande regler inom pensioneringen. Enligt utskottets uppfattning borde frågan uppmärksammas i samband med att Kungl. Maj:t hade att ta ställning till betänkandet om mervärdeskatt och socialförsäkringarnas finansiering.

Det nämnda betänkandet har lett till en proposition angående mervärdeskatt. Däremot har inte framlagts något förslag som berör socialförsäkringarnas finansiering.

Utskottet har alltså den åsikten att man bör överväga en justering av sådana regler med fasta beloppsgränser, som aktualiserats genom motionerna. Därvid bör även undersökas möjligheterna att komma till rätta med det i motionen I:406 påtalade tröskelproblemet. Utskottet vill med hänvisning till det anförda föreslå att Kungl. Maj:t i lämpligt sammanhang tar upp frågorna. Utskottet hemställer,

att riksdagen i anledning av motionerna I:689 och II:865 samt I:406 måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t ge till känna vad utskottet anför.

Stockholm den 14 maj 1968

På andra lagutskottets vägnar:

AXEL STRAND

Vid detta ärendes behandling har närvarit:

från första kammaren: herr Strand (s), fru Carlqvist (s), herrar Hübinette (h), Edström (fp), Högström (s), Erik Filip Petersson (fp)*, Ivar Andersson (s) och fru Nilsson (cp);

från andra kammaren: herr Rimmerfors (fp), fru Ekendahl (s), herrar Johansson i Södertälje (s), Fredriksson (s), Gomér (cp), Ringaby (h), Jonsson (fp) och Göransson (s)*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.